

MẸ VIỆT NAM ƠI!
DÂN TA CÓ TỘI TÌNH GÌ?
(VIETNAM, QU'AS TU FAIT DE TES FILS?)
Tác giả: Pierre Darcourt --- Dịch giả: Dương Hiếu Nghĩa

CHƯƠNG HAI MƯỜI

NHỮNG TRÒ CHƠI VÔ VU CÙNG

Thứ Sáu, ngày 25 tháng Tám hôm nay Tổng thống Hoàng đế tiếp ông M. Mérillon trong vòng 80 phút và sau đó tiếp với ông M. Martin, Đại sứ Hoa Kỳ. Cả hai nhà ngoại giao này người nào cũng chủ yếu nói về tình hình Hoàng đế là nên tiếp tục đưa ra một phương thức khác để có thể mở đường cho một cuộc thanh toán với những người "cách mạng" (nguyên văn: révolutionnaires) Cả hai đều nói "phương thức này nên giữ ra ngoài biên giới năm 1967,.... cần có sự chấp thuận của Ngài, và giao tiếp cho một toán nào đó mà "phía bên kia" có thể chấp nhận được "

Và Tổng thống già đang ý chí tiếp thu mục đích của các đồng nghiệp, những kẻ khẳng định tìm một giải pháp theo đúng với biên giới Pháp .. Ông Mérillon cầu nhàu:

- "Ông ta c ng đ u l m! nh m t con l a v y ! Lúc nào cũng "Tôn tr ng hình th c h p Hi n"., ông ta ch nói hoài có b y nhiều đó . Nh m t ng i nghèo s p s a b cháy nhà mà c t ch i không ch u kêu lính ch a l a, vì nghĩ r ng mình đang có trong túi m t h p đ ng b o hi m đúng cách."

Trong cu c ti p xúc n y, Ông H ng đ c l i m t bài th trào phúng c a văn hào Pháp Sully Prud'homme tuyên d ng hành đ ng anh hùng c a m t ng i ch huy Ba Lan, khi ông n y mu n ch n đ ng đoàn quân Nga tr c m t con r ch c n , b ng cách làm cho h tin t ng r ng con r ch n y khó có th l i qua đ c . Đ ch ng mình đi u n y ng i Ba Lan l i xu ng n c và g p hai chân l i đi b ng đ u g i, r i sau đó n m s p xu ng, tr c khi gi b chìm h n và b ch t đ i. Jean M. Mérillon tr n tròn đôi m t lên nhìn th ng T ng Th ng H ng và v a nhún vai v a s t ru t nói:

- "Chúng ta không còn th k 19 n a, th a Ngài T ng Th ng , và nh ng tên c ng s n bây gi đã có nh ng chi n xa l i n c và đã có c u n i đ c kéo theo đ qua sông d dàng "

Nh ng ngày v a qua, đã có nhi u nhân sĩ Vi t Nam đ n g p Đ i S Pháp. Đó là : Đ c T ng Giám M c Bình , Th ng T a Thích Trí Quang, thu c chùa n Quang, và Ch T ch Lu t s đoàn. T t c đ u có m t đ ngh :" **Ông hãy có m t hành đ ng nào đó đ tránh nh ng tr n đánh nhau trên đ ng ph tr c khi đã quá mu n. "**

Nh ng T ng Th ng H ng c ôm c ng Hi n Pháp không lay chuy n n i !. Cu i cùng, sau khi làm vi c r t lâu v i nh ng ng i thân c n c a mình, ông m i quy t đ nh tri u t p phiên h p đ c bi t c a L ng Vi n Qu c H i vào sáng ngày mai th b y 26/4.

*
* *

Một tiểu đoàn chánh quy công an Bình Xuyên viết thư Địch Thắng Mạnh về tình hình đánh bắt người tị nạn Tân An, một thành phố nằm cách Sài Gòn khoảng 30 cây số về hướng Tây Nam. Cuộc tiến công này được diễn ra trên một cánh đồng lúa quá trũng trũng nên đã bị không quân dễ dàng phá tan. Tiểu đoàn công an đã bị diệt tận. Những cuộc tấn công này được xem như một cuộc hành quân của một đơn vị tị nạn phẫn nộ, đã cho thấy là các đơn vị Bình Xuyên Cam Bốt đang chuồn bỏ tràn sang Việt Nam để sống sót vòng vây Thủ đô Sài Gòn của Miền Nam Việt Nam. Tối hôm thứ hai vừa rồi, thiên hạ đua nhau xin hỏi chi tiết. Đi ra khỏi Việt Nam thì đâu tháng đã là một chuyến rất khó rồi, còn bây giờ thì gần như không còn thời nào được nữa. Trước một vài trường hợp đặc biệt ân huệ riêng là thân nhân hay bạn ruột thân của gia đình lãnh đạo Miền Nam Việt Nam.

Tối hai tuần nay, có người đã phôi trình thất thất (đơn 15 triệu đồng bạc) cho một chi tiết khác. Bây giờ thì chi tiết khác đó không còn dùng vào đâu được nữa rồi. Có một số người Việt Nam đơn vị phi trình Tân Sơn Nhứt với một hình chi tiết (giấy thông hành) và một chi tiết khác "đã mua", một đơn vị biệt lập là có một cú điện thoại Bộ Nội Vụ (Bộ Trình độ đã được thay rồi) báo cho họ biết là những giấy tờ đó đã không còn giá trị nữa. Đồng đô la trong ba ngày đã vượt từ 1200 lên đến 2500 đồng. Và cái giá phôi trình cho những "biên pháp ân huệ" cũng tăng theo nhịp độ đó. Do vậy số người đi xuất ngoại "hợp pháp" càng ngày càng ít đi. Họu họ những người Việt Nam có cảm may mắn khi đi nhập cư vào các nước không vốn của Hoa Kỳ.

Còn không vốn này họ thất đồng suất ngày đêm và khả năng bình thường đi được tăng lên gấp 3 lần. Mục đích đầu tiên của Hoa Kỳ là nhằm đưa vào nước khoả 800 công dân Mỹ còn đang kẹt lại ở Việt Nam. Công tác này chỉ đơn vị tuấn này là hoàn tất. Cùng đi với người Mỹ một ngày, có thể ba đến bốn ngàn người Việt Nam được tháp tùng, những ai được ghi danh trong "danh sách ưu tiên", gần như có những người làm việc cho các công ty Mỹ, những công chức hay công nhân làm việc cho văn phòng thu thuế sở quán hay các sở Mỹ, các nhân viên tình báo, các cấp thu thuế chính quyền trình bình đẳng và gia đình của họ. Số việc được phép mang các gia đình theo đã mở toang cửa cho tất cả mọi sự móc nối làm tị nạn. Có những người khi đã được ghi tên vào danh sách được đi rồi thì cho ghi thêm thân nhân của chính mình càng ngày càng nhiều ra và đã cho họ cùng đi với mình với một số tị nạn thù lao ruột là họu họ.

Nhưng đi ra đi càng ngày càng nhanh hơn. Những người đi cùng các xe buýt to có lồng thép bên ngoài cửa kính nhìn Tân Sơn Nhứt. Ngay cùng phi trường đã có nhiều trạm nhốt đau lòng giữa các đường phố. Sau đó họ đi vào các gian nhà lớn trong khuôn viên cửa Phòng Tùy Viên Quân Lực Mỹ, nằm trong khu vực sân bay Tân Sơn Nhứt. Đây không thiếu và có đầy đủ tiện nghi: có gần 1000 chiếc ghế xếp cho họ nghỉ ngơi chờ đợi chuyến bay, có phòng ăn nóng suốt 24 giờ mỗi ngày. Khi họ đi mua đồ đạc xong, họ lên xe buýt đưa họ ra phi trường lên các phi công vận tải quân sự đi đến Phi luật Tân, Đài Loan hay tới đảo Guam, và Honolulu (Hawaii). Thậm chí cũng có một vài cô chiêu đãi viên hàng không xinh đẹp và duyên dáng trong chiếc áo dài xanh lá đã tìm cách kín đáo đưa lên các chuyến bay này.

Những người không có một mối liên hệ nào với người Mỹ hay với những người của Mỹ "bỏ ra" đã cố gắng tìm hiểu một cách và một phương tiện để đi ra khỏi Miền Nam Việt Nam :

- Những nhà buôn khá giỏi tìm ra mua hay mượn các chiếc tàu, thuyền máy đánh cá cửa dân chài ngoài biển hay những chiếc thuyền đi biển đưa họ đến Malaysia hay Thái Lan, nếu được những họ không bị cướp hay giết chết để thoát khỏi vòng vây tìm kiếm mà họ đã mất mang theo trong người.

- Có những người lanh lợi hơn liên lạc với các phi công cửa "câu lạc bộ hàng không" và đưa họ một ngàn đô la (10.000) cho một hành khách nếu họ chấp thuận những người này ra ngoài quốc gia.

- Có nhiều người ở Pháp cửa tôi đi cùng một người Việt Nam lớn tuổi, đi vào một khách sạn, đứng ngoài cửa hàng phố, với một người cầm giùm các cô con gái cửa họ với một số tiền họ muốn kiếm sống lên đến hai chục triệu đồng cho một người (khoảng 80.000 quan Pháp), đưa mang các cô này vào Pháp, với cam kết là khi đến nơi rồi họ sẽ làm thủ tục "ly dị ngay"

- Có một người Mỹ vừa mua một biệt thự và bắt đầu xây dựng, vì anh ta đòi bảy ngàn đô la (7000) một người đàn ông là "thân nhân trong gia đình". Anh Mỹ này đã thành công trong việc đưa đi 18 người Việt Nam đến đảo Guam qua trung gian của người Việt Nam của anh ta.

- Quán rượu Impérial của ông già Bonelli, một bà giám đốc công sở bảo vệ thu của Tây (Bà Anh) đang tìm cách bán nhà của bà. Bà nói với tôi :

- *"Đây là một biệt thự tuyệt đẹp, một biệt thự mà tôi đã mua trên đường Paul Blanchy. Tám phòng, với hai nhà xe và 800 thước vuông vườn. Ba tháng trước tôi đã không bán với giá 3 triệu đô. Bây giờ thì tôi sẵn sàng nhượng lại với giá 3 triệu thôi (chưa đến 12.000 quan Pháp với hai mươi chẵn thước). , và tôi sẵn lòng nhượng lại một phần trong nhà gồm có bàn ghế, quần áo, chén bát, máy lạnh và hai tủ lạnh...."*

Bà ta móc bóp lấy một xấp giấy tờ ra và nói thêm :

- *" Đây là giấy bán nhà, tôi đã ký sẵn rồi, chỉ còn ghi tên người mua vào là xong hết."*

Ông già Bonelli trầm ngâm suy nghĩ và móm còm, ngừng đứng lên một chút nhún vai và nói:

- *"Ít nhất bà là người thứ hai đã đến đây gặp tôi hai hôm nay. Làm gì còn có người mua nhà trong lúc này ?"*

Bà Anh liền quay sang tôi :

- " Tôi cũng có một chiếc xe Mercedes chạ y đạ u gạ n nhạ mạ i toanh, 5000 cây sạ thoi, có đạ cạ ra diô và cát sét. Tôi muạ n bán nó vạ i giá rạ 500 đô la

- Chương nào bà sạ đi ?

- Trạ a nay

- Bà làm sao có đạ cạ chiạ u khán xuạ t cạ nh hay vạ y ?

- Ông nghĩ xem. bà vạ a trạ lạ i cho tôi vạ a cạ cạ i rạ lên, các chiạ u khán bậ gạ vô giá. Tôi tạ xoay sạ vạ i ngạ cạ i Mạ . Tôi đã giao đạ ch vạ i hạ tạ 15 năm nay rạ i và con gái tôi là mạ t nhà sinh vạ t hạ cạ Cạ u Kim Sạ n. Nạ u ông muạ n dùng chiạ cạ xe tôi, ông hãy đạ n thoạ i cho tôi trạ cạ 15 gạ , Đây là sạ đạ n thoạ i cạ a tôi .

Tôi không có ý đạ nh mua xe Mercedes cạ a bà Anh, nhạ ng vì tò mò tôi đã đạ n thoạ i đạ n nhà bà vài phút sau 15 gạ . Mạ t ngạ cạ i làm cho bà đã trạ lạ i cho tôi là bà ta đã đi ngoạ i quạ c rạ i và bà ta cũng không thèm ghé lạ i nhà đạ lạ y chiạ cạ va ly cạ a bà nạ a !

*

* *

Vào chiạ u tạ i, hành khách cạ a chiạ cạ phi cạ "ca ra ven" thuạ c hặng Hàng Không Viạ t Nam đi Bặng Cạ c (Thái Lan) đã đạ cạ chạ ng kiạ n mạ t cạ nh rạ t nặo lòng. Trong chiạ cạ phi cạ , ông tạ ng Trạ n vặ Đôn, Phó Thạ Tạ ng kiêm Tạ ng trạ ng Quạ c Phòng cạ a nạ i các vạ a tạ nhiạ m, nhạ ng vạ n còn là Xạ Lý Thạ ng Vạ , đặng mạ n trạ n vuạ t ve mạ t ngạ cạ i đặn bà đạ p rạ t duyên đặng

trong b đ m ng mùa hè, có đeo m t nh n h t xoàn n bên tay trái. V a m i ngày hôm qua đây, t ng Đôn đã c võ quân đ i Qu c Gia ph i b o v đ t n c đ n h i th cu i cùng, thì hôm nay đây ông ta đang v a rót vào tai c a ng i b n gái c a ông ta nh ng i êm ái v a vu t ve hai bàn tay c a cô ta. Sau đó ông trao cho cô ta m t t m ngân phi u mà ông ta ký ngay t i gh ng i, và t giã cô nàng v i v m t v n vĩ và đau kh c a nh ng c p tình nhân l a tu i sinh viên. Ngay trong lúc đó h n nhiên là v t ng lãnh n y ch dán c p m t và tâm t c a mình vào ng i đ p s p đi đ n m t n i yên n. Các quân nhân đang ch t trong các h m chi n đ u c a h , ch cách n i n y có vài cây s , ch c h n không bao gi ng đ c r ng h đang hy sinh đ gi an ninh cho nh ng s trao đ i tình c m yêu đ ng v n v t c a m t v tham m u n tu i nh v y, m t v mà tên tu i c a ông ta đã t ng đ c nêu lên nh là m t Th T ng t ng lai c a m t Chánh Ph Liên Hi p !

Th B y, ngày 26 tháng T T ng Th ng Nguy n văn Thi u đã bay đi Đài Loan t i nay r i. Có nh ng i đ n đ i t "đài phát thanh Catinat" qu quy t là ông ta đã "mang theo 16 t n hàng g m có c m t b s u t m đá quý và đ c đánh c p Vi n B o Tàng Qu c Gia và 4 t vàng nén."
M t đ i úy Dù đã t c gi n nói v i tôi :

- "Ông Thi u ra đi không có m t i nói. Ông ta đã tuyên b trên truy n hình là ông ta s ỉ v i chúng tôi và s chi n đ u bên c nh chúng tôi cho đ n cùng. T t c dân chúng trong n c đ u có th y và có nghe. Và gi đây ông ta tr n đi nh m t tên hèn, i đ ng ban đêm đ m i ng i không trông th y ông ta B n Tàu Đài Loan đã tr i th m đ đ đón ông ta. Ch có m t cách đ chào đón ông ta, đó là đ vào đ u ông ta m t viên đ n !"

T báo Pháp Le Courrier d'Extrême - Orient và báo chí Vi t Nam đã cho hành đ ng c a T ng Th ng Giscard d'Estaing có m t "t m quan tr ng r t n", khi ông đã nói chuy n r t lâu qua đ n tho i v i ông Đ i s Pháp t i Sài Gòn . Làm nh là Ba Lê đã thay th Hoa Th nh Đ n trong v n đ tìm ki m

m t gi i pháp b ng th ng thuy t cho Mi n Nam Vi t Nam r i v y .Ông
ngh sĩ Paul d'Ornano, đ i di n cho ng i Pháp Vi t Nam , đã đ n Sài
Gòn t i hôm qua b ng phi c . Ông đã có tuyên b nh sau :

- "Tôi r t sung s ng đ c tr i v i nh ng ng i Pháp Sài Gòn , nh ng
ng i mà tôi th y là đã r t tr m tĩnh và r t là x ng đáng nh lúc tôi còn
đây 3 tu n tr c . Tôi cũng r t y làm sung s ng đ đ c nói v i h r ng
T ng Th ng c a n c C ng Hòa Pháp đã có t p tôi ngay tr c khi tôi r i
kh i Ba Lê, đ bày t t c s ân c n c a Ngài đ i v i c ng đ ng ng i
Pháp Sài Gòn mà Ngài đã bi t và đánh giá cao lòng can đ m và ph m
ch t...."

Ngh Sĩ Paul d'Ornano là m t k s h m m , thu c m t gia đình quý phái
lâu đ i đ o Corse, đã t ng ph c v Đông D ng 22 năm. Là m t c u
giám đ c đ n đ n, ông là m t ng i r t c ng c i và nhã nh n, môt ng i
bi t r t r đ t n c n y.. S có m t c a ông ta làm yên lòng c ng đ ng
ng i Pháp đây, mà n u có chuy n gì x y ra thì h s trông c y vào ông
ta h n là v Đ i S , m t ng i quá b n r n v i nh ng s theo dõi và suy
nghĩ t i các giai đ n bi n chuy n chánh tr c a Vi t NamVà cũng ngay
trong lúc đó, ph n đông các nhà báo ngo i qu c đang d bu i h p báo hàng
tu n c a sĩ quan Vi t C ng và c a B c Vi t, thành viên c a y Ban Ki m
Soát và Thi Hành L nh Ng ng B n đã đ c Hi p Đ nh Ba Lê n đ nh. L i
thêm m t chuy n r i r c n a, và không ph i chuy n nh đâu, vì cái chuy n
"ch m đ t chi n tranh" n y đã tr thành r t khó hi u, và trên bình di n
chánh tr nó là m t v k ch quá n c c i.

K t tháng 3 năm 1973, 200 Vi t C ng và 500 c ng s n B c Vi t đã đóng
quân ngay gi a sân bay Tân s n Nh t, chi m m y dãy nhà có rào k m gai
chung quanh, bên trong thì c ng s n t canh gác v i súng A.K.47 còn bên
ngoài thì đ c quân c nh Mi n Nam b o v . Cách doanh tr i n y ch ng vài
trăm th c, các phóng pháo oanh t c c c a Mi n Nam c t cánh m ĩ mang
bom đ n đánh các đ n v B c Vi t trên đ ng ti n v th đô Sài Gòn
Đ i tá Võ đông Giang, phát ngôn viên c a Vi t C ng ng i d i b c nh c
H v i chòm râu d i c m. Cũng gi ng nh các cu c h p báo tr c, anh ta
t cáo nh ng "hành đ ng t i ác" c a T ng Th ng Hoa K và c a "Ng y

quyển" Sài Gòn

- Liệu có ông ta thò tay xuyên bàn tay quăng do tình cảm thét có các phần
liệu

- những lời này thì anh ta nhìn mặt những người tranh giành phóng ngày càng
tốt hơn cho "liệu cách mạng".Đó kết thúc ông ta nhắc lại dài dòng
những điều kiện do "liệu cách mạng" đặt ra cho Chính Phủ Sài Gòn để
bắt đầu những cuộc thò tay liệu nghiêm chỉnh :

**" - chúng tôi sẽ tiến hành các hoạt động - Thành lập một tân Chính Phủ ,
và tuyên ngôn "cho hòa bình, dân chủ và hòa giải quốc gia"**

- Thi hành Hiệp định Ba Lê

- Loại bỏ tất cả những người đã từng nắm trong guồng máy của Thiệu

- Tập thể những người tiến hành, phát xít, áp bức và đàn áp đối với nhân dân

**- Hủy bỏ tất cả các luật lệ phân biệt chủng tộc. Bỏ đi tôn giáo do dân
chủ. Trừ đi do tất cả những người bị giam giữ vì đã tranh đấu cho
hòa bình và dân chủ quốc gia."**

Một phần lớn các điều kiện đó đang trên con đường được thực hiện.Những
điều tá Võ Đông Giang muốn nói gì khi ông ta bắt đầu điều kiện "phần thi hành
Hiệp định Ba Lê" ? trong lúc 23 sự đoàn Bức Việt tràn vào chiếm hai phần
ba lãnh thổ của Miền Nam Việt Nam ?

Và trong lúc ông vừa nói vừa đang đứng bàn rơm rơm đây thì hàng trăm
người ở Miền đang xếp hàng chờ lên chiếc phi cơ vận tải không lồ "Galaxie"
đang chuồn cất cánh.. Chạy ra đi họp tập của người Miền này đang đi
ra không xa với trí thức của chúng ta bao nhiêu, nói mà người Miền gọi là
"Trại Davis" để kể niềm cho một người binh sĩ Hoa Kỳ tên Davis bắt đầu
đầu tiên ở Miền Nam Việt Nam

*
* *

V phía Sài Gòn , ti n trình gi i th Chánh Ph đang đ c xúc ti n. Ch còn m t vài hình th c b ngoài c n ph i xem xét l i mà thôi. H i 10 gi sáng nay, chi c xe Mercedes dài c a Ph T ng Th ng đ n đ u tr c c a Th ng Vi n. T ng Th ng H ng, m t ông lão đáng kính, b c xu ng xe, ch ng g y, ch m rãi đi duy t qua hàng binh m c l ph c tr ng đang dàn chào Ông. Các dân bi u và ngh sĩ thu c l ng vi n Qu c H i t p h p đ y đ đang đ ng ch ông trong s nh đ ng l n c a tòa nhà. H đ n nh v y là khá đông đ y: 183 trên 219 ng i dân c thu c l ng vi n Qu c H i . Vì còn ph i tính đ n m i s khó khăn trong v n đ di chuy n, nào là đ ng sá b c t đ t, nào là các t nh và thành ph đang b cô l p hay đã b c ng s n chi m. Nh v y cho th y là Qu c H i r t quan tâm đ n phiên h p đ c bi t quan tr ng n y. T ng Th ng H ng m đ u phiên h p v i m t b n t ng trình v nh ng bi n c đã x y ra t khi ông lên n m quy n.. Sau khi nói v nh ng "khó khăn g p ph i trong các cu c ti p xúc" và nh ng "áp l c liên t c mà ông ph i ch u v i nh ng nhà ngo i giao ngo i qu c và v i m t s chánh tr gia c a Mi n Nam ", ông tuyên b :

- " Tôi không mu n đ u quý v lâu h n n a r ng c n ph i và b t bu c ph i th ng thuy t v i phía bên kia. Nh ng v n còn có dân t c và đ t n c. Tôi không mong mu n Sài Gòn tr thành m t Nam Vang th hai. Tôi không mu n th đô c a chúng ta b xóa tên trên b n đ và cũng không mu n dân chúng c a chúng ta b bom đ n tàn sát.. Nh ng tôi mu n ch ng t s kính tr ng c a tôi đ i v i đ t n c cho đ n cùng. Nh ng tr ng trách mà tôi đang gánh vác đây đ c g n li n v i tính cách h p pháp c a Vi t Nam C ng Hòa, c a L ng Vi n Qu c H i và c a quý v dân c . Tôi th y tôi không có quy n đ n ph ng t b tr ng trách đó. Tôi ph i trông ch vào quy n l c c a Qu c H i vì ch có Qu c H i m i có đ t cách đ quy t đ nh ph i xúc ti n v i c th ng thuy t và ch có Qu c H i m i có quy n ch đ nh cá nhân nào mà Qu c H i xét th y có đ kh năng nh t đ thi hành nhi m v th ng thuy t n y.. "

Và sau đó ông H ng không có nêu th ng ra tên tu i c a ai c , nh ng ông gi i thích chi ti t rõ ràng v nh ng s đi u đình c a ông v i t ng D ng văn Minh:

- "Tr c h t tôi đã đ ngh trên gi y tr ng m c đen v i "ng i đó" v ch c v Th T ng Chánh Ph v i đ y đ quy n hành. Ông ta đã t ch i. Tôi đã ph i m i ông ta đ n g p tôi t i Dinh Đ c L p. Ông ta cũng l i t ch i. V i m t thi n ý mu n gi i quy t v n đ , tôi b t ch p h t m i th t c và m c đ u tu i già s c y u, tôi đã ph i ch p nh n di đ n nhà m t ng i b n đ g p "ng i đó". Tôi đã đ ngh v i "ông ta" chỉ c gh Phó T ng Th ng nh ng m t l n n a "ng i đó" ch ng nh ng đã kh c t đ ngh c a tôi mà còn nói v i tôi r ng: "Ph i có t t c hay không có gì h t ", có nghĩa là "ph i là T ng Th ng c a Vi t Nam C ng Hòa". Tôi có l u ý nh v y là ông ta đòi h i tôi ph i vi ph m Hi n Pháp, và ông ta đã tr l i r ng "Đó không ph i là vi c c a ông ta ". Sau đó tôi đã đ t cho ông ta m t câu h i: " Có gì b o đ m r ng phía bên kia s ch p nh n th ng thuy t v i ông ?". Ng i đó đã tr l i r t g n : " Tôi đã nh n đ c t phía bên kia đ y đ nh ng b o đ m đ tôi làm tròn vai trò c a tôi ". M c đ u tôi đã có nh n m nh ng tôi không th có thêm m t gi i thích nào khác v nh ng l i nói úp m c a ông ta và tôi thú th t là tôi không tin vào nh ng l i nói đó. Tôi s không bao gi gánh l y trách nhi m v vi c trao quy n hành m t cách b t h p hi n , vì l đó nên ngày hôm nay tôi xin quý v hãy trao quy n hành pháp l i cho ng i đó b ng lá phi u h p pháp c a l ng vi n Qu c H i . Đó là ph ng th c duy nhất v a đ c u Sài Gòn kh i m t th m h a v a không làm m t th đi n c a qu c gia và ch đ ."

Nói xong nh ng l i đó, ông H ng r i phòng h p và tr v Dinh. có 2 xe h t ng m d ng qua các ph đang đông ngh t dân chúng. Ông Tr n văn L m, Ch t ch Th ng Vi n đ ngh ngay sau đó là các tr ng nhóm th o lu n các ti u ban tr c khi tr l i h i ngh khoáng đại . S bàn th o c a các tr ng nhóm đã đ c nhanh chóng t ch c.

Tr ng nhóm "Dân T c Xã H i" thu n cho t ng Minh nên mu n "T ng Th ng H ng ph i t ch c m t cách đ n gi n".

Tr ng nhóm C ng Hòa l n ti ng :

" Chúng tôi không có m t tín nh m nào đ i v i t ng Minh. Ông ta đã th ng thay đ i màu áo c a ông ta, và không có gì đ ch ng mình r ng ông ta đã có xúc t n bàn th o v i phía bên kia. Ông ta có th đ a ra đ c m t ch ng t nào không ? Ai là ng i đã liên c v i ông ta và ng i đó vào đ ng c p nào ?

Tr ng nhóm "Đ c L p" v bàn :

"Chúng ta không th đ t t ng lai c a đ t n c trên nh ng gi thuyết sông !" Ch t ch Th ng Vi n nh c i m t liên c đ n tho i c a ông M.Graham Martin, đ i s Hoa K . Ông nói :

"Ng i M đã m nh d n khuyên chúng ta đ ng nghĩ đ n Hi n Pháp. Th i gi đã quá c p bách r i . Không còn ph i lúc đ cho chúng ta t tró i bu c vào nh ng lý s cùn n a "

T ng Tr n văn Đôn đang làm vi c ngoài hành lang, tâm tình nh to v i các ngh sĩ :

"Ng i Pháp là nh ng ng i duy nh t có th nói chuy n v i B c Kinh , M c t Khoa, Hoa th nh Đ n, Hà N i và CPLTCHMN, h ng h trí t đ t ng Minh. H đoan ch c là c ng s n ch mu n bàn th o v i ông ta mà thôi."

Cu c th o lu n công khai đã di n ra lúc 14 gi .Và nó kéo dài cho đ n 22 gi . Các di n gi thay phiên nhau lên di n đàn. Các cu c th o lu n vô v c kéo dài. H cãi vã, xô đ y nhau, trao đ i nhau nh ng l i đe d a, nh ng cu i cùng r i h cũng đi đ n th a thu n cho m t b n văn quy t ngh vô th ng vô ph t không gi i quy t đ c gì c :

- "Quả thực Hội nhìn nhận Tổng Thống Hoàng có đầy đủ tất cả cách và thẩm quyền để chuyển đổi thay thế ông. Nhưng tôi nghĩ sẽ đầy đủ các yếu tố thúc đẩy tiến hành các cuộc thử nghiệm thuyết."

Tên của tác giả Minh Đặng không thấy nêu lên trong bản văn của quy trình.

Chết Nhột, ngày 27 tháng 10 Vào lúc 4 giờ sáng có nhiều người trên các khu vực đi về Sài Gòn. Những tiếng nổ làm rung chuyển các cửa sổ. Sau đó chỉ vài phút tôi nghe thấy tiếng còi hú của các xe cứu hỏa và xe cứu thương. Tôi trên sân thượng của mình tôi nhìn thấy ánh lửa và những cột khói đen quyện vào lửa đỏ trên nền trời. Có cháy ở đâu đó ở nhà ga Sài Gòn, một khu vực có nhiều nhà ga và nhà cây nhà. Những người đi đi đến đến hỏi tôi gì gì nghiêm trọng thì tôi nói chính xác là các khu vực nào, và gây thiệt hại ra sao cho dân chúng. Đến 7 giờ sáng tôi mới đi sẵn tin tức. Một quả đánh trúng khách sạn Majestic, nằm ở cửa sông Sài Gòn. Quả thứ hai nổ trên đường gần chợ Sài Gòn. Sáu quả khác đã nổ trong khu đông dân cư nằm bên kia đường đi diên vĩ ở Bộ Tổng Cảnh Sát. Hàng trăm người trên phố, những người đang bị cháy vì những tiếng nổ như pháo. Một đợt có một người đi ra phố lên trên nhà và vì những cửa của các anh cứu hỏa. Những người tôn công vào những vật dụng lên các bậc thang để nát, và các bàn ghế ghế còn là những que củi cháy dở dang. Các bà đang ngồi xem, im lặng bị đám tro tàn. Các trẻ em bắt đầu nhìn chằm chằm vào máy bà mẹ. Các anh khiêng cáng đang chuyển lên xe cứu thương ba thầy giáo cô rúm, chỉ còn khoảng nửa thân mình, ba con người mà giờ đây những hình ảnh bị cháy đen. Tiếng nổ của các pháo kích và của đám cháy: chín chết và 36 bị thương, Hai ngàn người không biết chết. . . .

Trong những khu khác trong thành phố, cuộc sống vẫn tiếp tục bình thường. Bên hàng trong chợ vẫn bày hàng trên sạp của mình. Các tiệm buôn vẫn kéo màn cửa. Lưu thông vẫn tiếp tục như những đôi khi bị nghẽn vì có đoàn xe tang năm sáu chiếc của quân đội có trang hoàng vòng hoa đang

ch các binh sĩ b t th ng t m t tr n v . Trong m t vài quán r u còn sót
l i hay nh ng phòng "đ m bóp" trên đ ng Catinat, các cô gái xinh đ p
chuyên buôn h ng bán ph n đã thay đ i hoàn toàn . H đã búi tóc lên và
không còn s n móng tay đ n a và không còn m c cũn l ng l hay qu n bó
sát thân mình n a mà đã m c l i chi c áo dài truy n th ng c a Vi t Nam .
Có tin nói là các cô đang tìm cách tr thu c ng a thai đ ki n là c ng s n
vào h s t ch thu h t. Giá

đ ng đô la lên xu ng gi a 3500 đ n 4000 đ ng. Các tay buôn bán ngo i t
ng i n đang trúng m i to v i s đ u c gi y 100 đô la (ng i c m đ u là
Ali Ismael nhìn nh n r ng đã ki m l i trong m i năm qua đ c trên hai tri u
đô la) 6000 ng i M đã r i kh i Vi t Nam , b l i trên 8000 chi c xe b a bãi
kh p n i, t m th i đ c coi nh vô ch .

*
* *

Cũng vào ngày chúa nh t đó, lúc 12 gi tr a, ông Ch T ch Th ng Vi n
nh n đ c m t văn th c a T ng Th ng VNCH do mô tô mang đ n trao t n
tay. Đ i ý:

*" Theo các đ u kho n c a Hi n Pháp thì Qu c H i ph i ra quy t đ nh thay
th tôi và ph i ch đ nh ng i k v tôi v i tên h đ y đ . Do đó tôi đòi h i
Qu c H i ph i nhanh chóng bày t ý ki n c a mình."*

Vào lúc 14 gi đài phát thanh đã kêu g i t t c các ngh sĩ và dân bi u ph i
có m t Qu c H i đúng 17 gi đ d m t "phiên h p khoáng đ i vì quy n
l i qu c gia" Vào gi ọ n đ nh, các ngh sĩ và dân bi u đ n Th ng Vi n
cũng đông đ nh ngày hôm qua. Ch t ch Th ng Vi n thông báo v i h là
tr c khi m khoáng đ i hôi ngh , t ng Tr n văn Đôn, x lý th ng v T ng
Tr ng Qu c Phòng, s thuy t trình v tình hình quân s . T ng
Đôn m c th ng ph c có 3 v t ng lãnh và m t đ đ c tháp tùng: T ng
Tham m u Tr ng, T l nh Bi t khu Th Đô, T L nh Không Quân và T ng

L nh H i Quân. Ông yêu c u s có m t c a các v n y đ ch ng th t tin t c trong bài thuy t trình c a ông ta. T ng Đôn đ a ra m t hình nh quá đen t i :

" M i b n s đoàn B c Vi t đ c trang b pháo binh th t hùng h u đang bao vây th đô Sài Gòn . B t kích và đ c công c ng s n đang xâm nh p vòng đai. Tr n chi n Xuân L c v n còn đang t p di n chung quanh th xã, đó các đ n v c a Chánh Ph đang hăng say chi n đ u, nh ng h b phân tán và pháo binh c a h b pháo binh c ng s n v t tr i v t m xa. H pháo ta t xa nên không b thi t h i gì. Không quân c a ta đ c x d ng liên t c ngày đêm không ng i ngh trong nh u tu n nay, nên c anh em phi công và phi c đ u đã quá s c ch u đ ng. Ngoài ra còn b thi t h i khá n ng do phòng không đ ch và h a t n đ a không c a h . C c Không quân Biên Hòa d i h a l c c a đ ch đã g n nh b tê li t. Trong vài ngày n a, mà cũng có th là trong vài gi n a không ch ng, có th s đ n l t Sài Gòn ph i b tàn phá vì đ n pháo 130 ly t m xa c a B c Vi t . Nh t đ nh c n ph i th ng thuy t v i h đ ng ng b n càng s m càng t t..."

M t s dân bi u tr hung hãn chen vào la i om sòm m t cách gi n d và m a mai :

"B bán đ ng r i ! Đ hèn nhất, ch b i, t ng phòng ng i !"

Ti n sĩ Vũ qu c Thúc tr ng nhóm "Đ c L p" v a ti n t i t ng Đôn v a hét to lên nhi u l n :

" ph n b i, đ ph n b i, anh ch là m t tên ph n b i, đáng đ c đ ra x b n "

Khi nghe chị nhợt nhạt, Tô Đông Đôn mắt tái mét im thin thít không nói được một tiếng nào. Các đồng lãnh đi theo ông sáng suốt vẻ nhợt nhạt nên cũng cúi đầu im thin thít. Chị trách Trần Văn Lâm cũng đứng nhìn tình hình nên khuyên can:

"Các anh em nên dứt câu hỏi là phải hay không, các vị đồng lãnh sáng suốt trả lời cho mình."

Các câu hỏi được đưa lên lo lắng ngượng:

"Ông chị nói về hành động và sáng kiến của anh mà vị phó ông ông đã có biện pháp nào chưa? Ông đã có đi lên mặt trận mỹ mãn rồi?"

Nghị sĩ Vũ Văn Mậu đứng lên và chầm rãi nói giọng nghiêm túc:

"Ông là Tổng Trưởng Quốc Phòng phải không? Về tôi trả lời câu hỏi của tôi: Ông đã có những sáng kiến và những biện pháp nào để lo phòng thủ Sài Gòn chưa? Và để anh đứng sáng kiến của anh?"

Tô Đông Đôn lắc đầu và trả lời ngắn gọn:

"Các sự chuyển quân và các biện pháp chiến thuật đều thuộc về bí mật quân sự"

Cuộc đi xuống nhìn được chầm dẹt. Tổng trưởng Quốc Phòng và những quân nhân tháp tùng đi ra khỏi phòng họp dưới những tiếng la ó. Cuộc tranh luận của Quốc Hội kéo dài 4 tiếng đồng hồ. Còn sôi động và dữ dội hơn

ngày hôm qua nhà anh, bạn ngồi khoanh bàn các sự chửi mắng và nhòm ngó cuộc sống của người khác. Tay chân đôi khi thay cho lời nói. Nhưng rồi lại lần nữa sự mệt mỏi đã có tác dụng. Cuộc cùng rồi nhưng đừng kháng quyết liệt nào cũng phải bị chìm xuống vì cảm giác bất lực và uể oải, vì ai cũng thấy rõ là nhưng lại nói dù có nóng bỏng đến đâu cũng không có một chút cân nhắc nào để vì những bị nạn của quân sự. Lúc bấy giờ Chủ tịch Trần Văn Lâm mới can thiệp vào :

"Chúng ta phải kiên trì thúc thôi ! và phải nhìn thẳng vào sự thật. Than vãn cũng vô ích thôi. Chúng ta đã thua rồi. Mình phải chấp nhận sự thật này bằng một lời an ủi là dù sao họ cũng cùng một dân tộc với chúng ta, và còn đâu họ là để vì những người ngoài quốc gia."

Rồi sau đó ông lại nói thêm, hình như để tìm cách xóa tan những ý nghĩ ngớ ngẩn của chính ông và nói ra:

Tôi chỉ mong sao nhưng kiên trì thẳng hàng hiểu rằng người của Miền Nam Việt Nam cũng là những người anh em của họ ... Chúng ta không còn sự lựa chọn nào khác là giao hàng quyên hành cho đồng bào Miền Đông. Đây là vấn đề mà tôi đã nghĩ về quý vị :

"Quỹ của Hội vì dĩ dĩ quyên tập do của chúng ta, thấy rằng phải ngay các cuộc thuyết không thể tránh được. Tổng thống Miền Đông vẫn Minh được chấp nhận thay thế Tổng thống Trần Văn Hương để lãnh đạo Quỹ của gia, là người có nhiệm vụ phải tiến hành công tác thuyết phục."

Lần này vì nhà Quỹ của Hội đã đưa tay bắt phôi, chấp thuận bằng quy định về số đã số 120 phiêu tuấn, 32 phiêu tuấn và 20 phiêu tuấn. Lúc đó là 9 giờ đêm. Vào lúc chủ tịch Tổng thống Miền Đông phòng họp, ông Nguyễn Văn Huệ Tổng thống, một dân biểu tuấn nhóm Cộng hòa đã buông ra một câu để khích lệ :

" Ông Trần Văn Lâm có thể rớt là bình lòng. Ông ta đáng được nhắc nhở ở Miền và Việt Cộng khen thưởng!".

Cách ông ta vài chục nghìn sĩ Trần trung Dung bàn cãi với cựu Tổng Trưởng Trần Chánh Thành :

"Thật là khó hiểu được thái độ của người Miền. Họ đã áp lực ông Thiệu để ông nãy phép đi, vì nó chính đó là bình pháp duy nhất để Quốc Hội Hoa Kỳ bỏ phiếu cho phép thu ngân khoản tiền. Cuộc cùng ông Thiệu phải chấp nhận. Tổng Trưởng Hoàng, người kia về cho ông Thiệu để được nghe một câu nói của tôi sẽ Martin ngay sau đó:

"Đã quá rồi, Quốc Hội Hoa Kỳ không còn bỏ phiếu cho ngân khoản tiền nữa. Ông phải nhượng bộ Tổng Trưởng để chomột người khác đi, người đó phải "được phía bên kia chấp nhận". Ông già Hoàng đã bỏ vào Hội Pháp cùng, Hội Pháp mà chính người làm luật của Hoa Kỳ đã tham gia vào đó nên.. Người tôi giai đoạn này người Miền thông thường là người người rớt tôn trọng luật pháp, để tiếp nhận và y sẽ làm một quá nhiều thì giờ. Cuộc cùng, trước khi chúng ta bỏ phiếu cho phép thu ngân trao toàn quyền cho Tổng Minh, tôi sẽ Martin để ông Hoàng cùng bỏ đi cùng ra đi với người người Miền cùng. Ông Hoàng đã thông tin cho tôi :

- " Tôi không đi đâu hết, Chỉ cần tôi phải là ở trong nước của tôi . " Người Miền thật sự đã thông tin chúng mình là người người không biết đến hai chữ danh là gì cho !!! "

Trần Chánh Thành nhúng vai và nói :

"Anh sẽ tiếp là họ sẽ đòi hỏi thông tin Minh phải ra lệnh cho họ rồi khi nó về "

Viết Nam ... và họ sẽ ra đi không kèn không trống cho mà xem !. "

Một vị trưởng tòa đưa tay tắt đèn xanh đang chiếu sáng chiếu bàn hình móng ngựa ở Dinh Độc Lập. Nơi đây sẽ tổ chức buổi lễ bàn giao quy định hành ngày mai. Trưởng Minh sau đó sẽ nói chuyện với quốc dân để báo qua hình thức truyền thanh và truyền hình.